

Siunnersuut: Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaatnr. x, xx.xx.2017-imeersoq

Kapitali 1

Inatsisartunut attaveqarneq

§ 1. Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa atorfillu inuttaarukkaangat Inatsisartut Ombudsmandimik qinersisassapput.

Imm. 2. Ombudsmandi Inatsisartunit tatigineqarunnaarpat Ombudsmandi Inatsisartut soraarsissinnaavaat.

§ 2. Ombudsmandi toquppat Ombudsmandip suliai Inatsisartut Ombudsmandimik nutaamik qinersinissaasa tungaannut kimit suliarineqassanersut Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata aalajangissavaa.

§ 3. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat kommunitinilu qinikkatut ilaasortat Ombudsmandip suliassaanik suliaqarsinnaanngillat.

Imm. 2. Ombudsmandi inatsisilerituutut soraarummeernermi angusisimasuussaaq.

§ 4. Ombudsmandi qaammatinik arfinilinnik siumut ilisimatitsilluni qaammatip naanerani soraarsinneqarnissaminik piunasaqarsinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi qaammatip 65-inik ukioqalerfimmi naanerani soraarsinneqassaaq.

§ 5. Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa kiisalu Ombudsmanditut atorfiup inuttaarunnerani Inatsisartut Ombudsmandimut taartaasartoq toqqassa-vaat, taannalu Ombudsmandip suliassani suliameqataasinnaassuseqannginnerup nassatarisaanik isumagisinnaajunnaarpagit Ombudsmanditut sulisassaaq.

Imm. 2 Suliami pissutsinik Ombudsmandip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsisinnaasoqarpat Ombudsmandip suliaq Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nassitutissavaa, Ataatsimiititaliaallu suliaq Ombudsmandimut taartaasartumut Inatsisartut qinigaannut suliarisassanngortillugu tunniutissavaa.

Imm. 3. Ombudsmandi Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat akuersiseqqaartinnagu pisortat namminersortulluunniit suliffiutaanni, ingerlassaanni, suliffeqarfiutaanni imaluunniit peqatigiiffinni suliffeqaqqusaanngilaq.

§ 6. Ombudsmandi suliameqataasinnaannu Inatsisartunut attuumassuteqanngilaq.

Imm. 2. Inatsisartut Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 2

Ombudsmandip pisinnaatitaanera

§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput. Pissutsit kiffaangissusiiagaasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni pisortani oqartussaasup aalajangiineratigut, pisortani oqartussaasup kaammattuuteqarneratigut pisortaniluunniit oqartussaasup akuersineratigut akuersaerneratigulluunniit kiffaangissusiiagaaffiusuni atugaat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut aamma ilaatinneqarput. Pissutsit meeqqat paaqqinniffinni/suliffeqarfinni meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik imaaliiallaannaq isumagisaqartuni atugaat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut aammattaaq ilaatinneqarput.

Imm. 2. Aalajangiisartut, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutinik isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandip suliarissanngilai, naak aalajangiisartut pineqartut pisumi allami pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.

Imm. 3. Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, il.il. inatsisikkut imaluunniit aqutsinermi allaffissorluni aalajangiinikkut pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsiseqartitsinermi atuuttumi malittarisassanut tunngavinnullu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq suliffeqarfiit pineqartut tamatuma annertoqataanik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut.

§ 8. Kommunit ingerlatsinerannik naliliinermi kommunit aqutsineranni atugassarititaasut Ombudsmandip mianerissavai.

§ 9. Ilageeqarneq, pissutsit ilageeqarnermut tunngasut pillugit aalajangersakkanik Namminersorlutik Oqartussat aalajangersaasinnaanerattut annertutigisumik, Ombudsmandip susassarisaanut ilaavoq, matumani apeqqutit ilagiit ajoqersuutaannut imaluunniit upperisamik nalunaajaanerannut toqqartumik allatigulluunniit tunngassuteqartut eqqaassanngikkaanni.

§ 10. Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq . Nalunaarut Inatsisartut ukiakkut nalinginnaasumik ataatsimiinnerminni oqaluuserissavaat. Nalunaarut tamanut saqqummiunneqartassaaq.

Imm. 2. Ombudsmandi suliaq aalajangersimasooq pillugu Inatsisartunut, Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqarpat, tak. § 23, imaluunniit Ombudsmandip suliaq aalajangersimasooq ukiumoortumik nalunaarummini eqqartorsimappagu, pineqartup misissuinermi imminut sammitinneqartumi imminut illersorluni oqaaserisai Ombudsmandip nalunaarummi imaluunniit ukiumoortumik nalunaarummi paasissutissiissutigissavai.

§ 11. Ombudsmandi Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit

aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruni tamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassaaq. Kommununini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit Ombudsmandi kommunalbestyrelsimut pineqartumut nalunaaruteqassaaq.

§ 12. Oqartussat § 7-imi taaneqartut pillugit naammagittaalliuutit kimilluunniit Ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Kinaluunniit kiffaangissusiagaasimasooq allakkatigut matoqqasutigut Ombudsmandimut saaffiginninnissaminut pisinnaatitaavoq.

Imm. 2. Naammagittaalliortup atini najugaqarfinilu nalunaarutigissavai, naammagittaalliuutip suliarinera pillugu nalunaarutinik Ombudsmandip naammagittaalliortumut nassiussiffigisinnaasaanik.

Imm. 3. Naammagittaalliuutiginiagaq pisup pineranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu suliaassanngortinneqassaaq.

Imm. 4. Imm. 3-mi piffissaliunneqartoq Ombudsmandip pisuni immikkut ittuni sivitsorsinnaavaa.

§ 13. Pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinnagit suliaassanngortinneqarsinnaanngillat.

§ 14. Naammagittaalliuut misissuineramik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersooq Ombudsmandip aalajangissavaa.

Imm. 2. Ombudsmandi naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutiginiarlugu aalajangeruni ajornanngippat naammagittaalliornissamut periarfissat allat pillugit ilitsersuussissaaq.

§ 15. Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi oqartussap sulianik suliarinninnera pillugu ataatsimut misissuiffiginninnernik ingerlatsisinnaavoq.

§ 16. Atorfeqarfiit imaluunniit suliffeqarfiit kiisalu atorfeqarfigisat allat suugaluartulluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut Ombudsmandip misissuiffigisinnaavai. Ombudsmandip misissuinermut taamaattumut atatillugu, §§ 19-20-p nassatarisaasa saniatigut, pissutsit suliffeqarfiup oqartussaasulluunniit aaqqissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit suliffeqarfiup oqartussaasulluunniit atuisuisa ingerlataasalu suliarineqarnerannut ingerlanneqarnerannulluunniit tunngasut isummat inuppalaassutsimut inunnillu ikiuinermut tunngasut aallaavigalugit naliliiffigisinnaavai.

§ 17. Naalliutitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit Naalagaaffiit

Peqatigiit (FN-ip) isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersaq nammineq piuumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliaasaq Ombudsmandip ilasummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagissavaa.

Kapitali 3

Ombudsmandip sulianik suliarinnittarnera

§ 18. Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paasissutissanik allagaatinillu il.il. Ombudsmandip tunniuteqqusaanik Ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminnut tunniussinissaminnullu pisussaaffeqarput.

Imm. 2. Ombudsmandip oqartussaasut il.il. sulinermini pineqartunut ilaatinneqartut allakkatigut oqaaseqaateqaqqullugit piumasaqarfigisinnaavai.

Imm. 3. Ombudsmandi inunnik misissuinermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit eqqartuussivimmi nassuiaateqartussanik aggeqqusisinnaavoq. Nassuiaatit eqqartuussivimmi killisiuisarnek pillugu malittarisassat malillugit saqqummiunneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandip atorfeqarfiit imaluunniit suliffeqarfiit atorfeqarfiusulluunniit allat suugaluartut oqartussaasut § 7-imi taaneqartut il.il. suliaasaannik ingerlatsiffiusut ornillugit misissuiffigisinnaavai, ininullu tamanut isersinnaatitaalluni.

Imm. 5. Ombudsmandi tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat sukkulluunniit kinaassutsip ilisarnaataanik pisariaqarneratut annertutigisumik takutitsilluni eqqartuussivillu aalajangiitinnikkaluarlugu paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik il.il. inuit kiffaangissusiiagaaffigisimasaannik kiffaangissusiiagaaffigisinnaasaannilluunniit, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat, aamma paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik namminersortunik il.il. meeqqat eqqarsaatigalugit suliaasanik imaaliallaanaq isumaginnittunik, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajui, misissuiartorluni isersinnaavoq. Politiit misissuinerup ingerlanneqarnerani pisariaqarneratut annertutigisumik ikiutissapput.

§ 19. Oqartussaasut inuilluunniit, Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut, inatsisinik atuuttunik unioqquutitsisumik iliuuseqarnerisut imaluunniit allatut iliorlutik suliaasaminnik ingerlatsinerminni kukkussuteqarnerisut sumiginnaanernulluunniit pisuussuteqarnerisut Ombudsmandip misissussavaa.

Imm. 2. Pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit, tunngaviit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut tunngaviusut ilaatinngagit, Ombudsmandip sulianik suliarinninnerani aamma tamaatut atuutissapput.

§ 20. Ombudsmandi isornartorsiuissinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliarlu pillugu paasinninnerminik saqqummiussisinnaalluni.

§ 21. Oqartussaasoq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut

periarfissinneqareersimatinnagu Ombudsmandi isornartorsiuilluni, inassuteqaateqarluni il.il. oqaaseqaateqassanngilaq.

Imm. 2. Ombudsmandip aalajangersinnaavaa tusarniaanermi allakkat, oqaaseqaataagallartoq, nassuiaataagallartoq imaluunniit § 15 naapertorlugu suliniut Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigisassanngortitaa pillugu nassuiaataagallartoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut aatsaat ilaatinneqalissasoq inaarutaasumik oqaaseqaatip, inaarutaasumik nassuiaatip imaluunniit inaarutaasumik nalunaarusiap oqartussaasumut pineqartumut ullup nassiussiviusup aqaguani.

§ 22. Pissutsit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut pissutigalugit suliap pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissaa Ombudsmandip inassuteqaatigisinnaavaa.

§ 23. Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalackersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq.

§ 24. Ombudsmandip aalajangiineri, oqaaseqaatai il.il. pissutigalugit innuttaasunik eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi periaatsit tunngavigalugit Ombudsmandimik eqqartuussivimmut suliassanngortitsinerit Ombudsmandip piumasaqarnera tunngavigalugu eqqartuussivimmit tunuartinneqarsinnaapput.

Kapitali 4

Pissutsit aaqqissuussaanermut tunngasut

§ 25. Ombudsmandi Inatsisartut Allattaanerattut akissarsiaqartinneqassaaq. Ombudsmandi tamatuma saniatigut pissutsit qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu inummut tapilerneqarsinnaavoq. Ombudsmandi sulilernerminut soraarnerminullu atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq, nuunnermilu aningaasartuutinik akiliunneqarsinnaatitaalluni. Ombudsmandi Ombudsmandiujunnaarnerisutisiaqarsinnaatitaavoq soraarnerussutisiaqarsinnaatitaallunilu il.il., Naalackersuisuni ilaasortanut tamakku pillugit malittarisassat atuuttut tunngavigalugit.

Imm. 2. Ombudsmandip imm. 1 tunngavigalugu Ombudsmandiujunnaarnerisutisarnermut soraarnerussutisarnermullu taarsiullugu soraarnerussutisiaqartitsinermik aaqqissuussinermut Ombudsmandip toqqagaanut Ombudsmandip akissarsiai tunngavigalugit soraarnerussutisianut akileeqataassutinik Inatsisartut akileraassusisinnissaat qinnuteqaatigisinnaavaa. Ombudsmandi soraarnerussutisiaqartitsinermi aaqqissuussineq imminut atorneqartussa quli toqqarnagu toqkkut qimaguppat aappaasumut soraarnerussutisartinneqartussat aalaja-

ngersarneqarneranni aaqqiissut aappaasumut iluaqutissarsiviunerpaasoq toqqarneqassaaq.

Imm. 3. Ombudsmandi siumut ilisimatitsissutaanngitsumik tunuartariaqassaguni akissarsiassani qaammatip tunuarfimmi naanerani qaammatini pingasuni piginnassavai. Ombudsmandi piffissaq taanna naanngitsoq toquppat akissarsiassaasa ilaat toqunerata nalaani tunniunneqarsimanngitsut Ombudsmandip aapparisaata, imaluunniit aapparisaminik qimataqanngippat, Ombudsmandip qitornaasa meeqqanut qimataanersiutinik pisinnaatitaasut pissavaat. Akissarsiassat tunniunneqartartillugit Ombudsmandiujunnaarnersiutinik soraarnerussutisianilluunniit tunniussisoqassanngilaq.

§ 26. Ombudsmandip sulisuni nammineq atorfinitsittassavai soraarsittassallugillu. Taakku qassiunissaat, akissarsiassaata aamma soraarnerussutisiassaata Inatsisartut Suleriaasianni malittarisassat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput.

Imm. 2. Ombudsmandip missingersuutai Inatsisartut missingersuutaasa ilagaat.

Imm. 3. Ombudsmandip naatsorsuutaanik saqqummiussineq kukkunersiutinerlu Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersarneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandi naatsorsuuserinerminut imminullu aningaasaliissutigineqartut aqunneqarnerinut akisussaavoq.

Imm. 5. Ombudsmandi aaqjissuussaannermini suliasat naammassiniarnerini oqartussaasunit allanillu Ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqartunit kiffartuussinernik ikiorneqarnermilluunniit pissarsiniarpat Ombudsmandip oqartussaasoq pineqartoq suliasap naammassiniarneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigissavaa.

§ 27. Ombudsmandip suliasani sulisumi ilaata utaqqiisaagallartumik suliarissagai aalajangersinnaava.

§ 28. Ombudsmandi pissutsinik sulinermini ilisimalersimasaminik nipangiussisussaa-titaavoq, isertuussinissaq pissutsit imminni pissusissamisoortuutippassuk.

Nipangiussisussaatitaaneq Ombudsmandip atorfinimmit tunuarneratigut atorunnaarneq ajorpoq. Taamatut pisussaaffiligaaneq Ombudsmandip sulisuinut aamma atuuppoq.

Imm. 2. Inuit, suliffeqarfiit aqutsinermilu allaffissornikkut oqartussaasut Ombudsmandip suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigisai paasissutissat isertuussassat Ombudsmandip oqartussaasumut, inummut imaluunniit suliffeqarfimmut pineqartumut nipangiussisussaatitaanngitsumut ingerlateqqillugit tunniussai eqqarsaatigalugit taanna nipangiussisussaatitaassasoq Ombudsmandip aalajangersinnaavaa.

§ 29. Taaguut Ombudsmandi imaluunniit taaguut alla taassumunnga paarlaanneqarsinnaasoq inatsimmik Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasumik tunngaveqartinneqanngikkuni atorneqassanngilaq.

Kapitali 5

Atortuulersitsineq il.il.

§ 30. Inatsisartut inatsisaat manna 1. juli 2017-imi atortuulerpoq.

Imm. 2. Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 3. december 2009-meersoq atorunnaarsinneqar-poq.

Imm. 3. Taamaattorli naammagittaalliuutit inatsisip matuma atortuulersinneqannginnerani Ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsimasut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 3. december 2009-meersoq tunngavigalugu suliarineqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, xx.xx. 2017

Kim Kielsen